

ဒေါက်တာ

ဝင်္ဂလေးဖြင့်

မြင်သစ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ဆိုသည်

မင်းသားလေး

Le petit Prince

(နိဒါန်း)

ဒေါက်တာ ခင်လေးမြင့်

ရန်ကုန်မြို့တွင် အဖ သတင်းစာဆရာကြီး ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် ၊ အမိ စာရေး ဆရာမ ကြီး ဂျာနယ်ကျော်မမလေးတို့က ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ အမည် ရင်းမှာ ဒေါ်ခင်လေးမြင့် ဖြစ်သည်။

ခုနှစ် နှစ် သမီးအရွယ်မှစ၍ စိန်ဝွန်း ကွန်ဗင့် မိန်းကလေးကျောင်းတွင် ဆယ်နှစ် ခန့် ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းမှပင် ၁၉၅၉ ခုနှစ် တွင် ဆယ်တန်း အောင်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ပညာသင်ကြားသည်။ ပြင်သစ် စာပေ၊ အင်္ဂလိပ်စာပေ၊ သဘာဝ သတ္တဗေဒတို့ဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဆိုဘွန်းတက္ကသိုလ်သို့ ပညာတော် သင်အ ဖြစ်ဖြင့် ပြင်သစ်စာပေကို လေ့လာခဲ့ရာ ဝိဇ္ဇာတန်း မဟာ ဝိဇ္ဇာ(ဂုဏ်ထူး)နှင့် ပါရဂူဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ပြင်သစ်ပြည် French Academy က ပေးအပ်ခဲ့သည့် Chevalier dans l'Ordre des Palmes Academiques ဘွဲ့ကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားဘာသာသင် သိပ္ပံတွင် ပြင်သစ်စာပေ လက်ထောက်ကထိက အဖြစ် ၁၃ နှစ် ၊ ရန်ကုန်မြို့ ရှိ ပြင်သစ် Alliance Francaise ကျောင်းတွင် ပြင်သစ်ဘာသာ ပါမောက္ခအဖြစ် ၁၅ နှစ် တာဝန်ယူ သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ယခုအထိ ပြင်သစ်စာ သင်ကြားပေးနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဆိုဘွန်းတက္ကသိုလ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့နှင့် ပါရဂူဘွဲ့အတွက် စာရေး ဆရာကြီး အန်တွမ်း ဒီ စန်တက် ဇူပေရီ အကြောင်း ကျမ်းပြုခဲ့ရာမှအစ ၊ ထိုစာရေး ဆရာကြီး၏ စာပေလက်ရာ များ ကို များ စွာ စွဲလမ်းနှစ် ခြိုက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာရေး ဆရာကြီး၏ စာပေလက်ရာများ အနက် “မင်းသားလေး” ကို ၁၉၇၂ ခုနှစ် တွင် ပြင်သစ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပြင်သစ်စာရေး

ဆရာကြီးများ ၏ ဝတ္ထုတိုများ ကို ရွေးချယ်စုစည်းပြီး “ ၂၀ ရာစုနှစ် ခေတ်ပေါ် ဝတ္ထုတိုများ ” အမည် ဖြင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ် တွင် ပြင်သစ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့၍ ၂၀၀၂-၂၀၀၃ တို့တွင် “ ကျွန်ုပ်၏ သဒ္ဒါ ” နှင့် “ ပြင်သစ်စကားပြောကြရအောင် ” စာအုပ်များ ကို လည်း ပြုစုထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

လေယာဉ်မှူး စန်တက်လူပေရီ

မူရင်းစာရေး ဆရာကြီး စန်တက်လူပေရီအား လေယာဉ်မှူး ဝတ်စုံဖြင့် တွေ့မြင်ရပုံ။

*

စကားချိုး

Saint-Exupery ၏ မင်းသားလေး မြန်မာဘာသာပြန်စာအုပ် နောက်တစ်ကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်း ကို အားလုံး က မျှော်လင့် စောင့်စားနေခဲ့ကြပါသည်။ မင်းသားလေးသည် ၂၀ ရာစု ကမ္ဘာစာပေ သမိုင်းတွင် အရေး ပါအရာရောက်လှသော ထင်းရှားကျော်ကြားသည့် ဂန္ထဝင်မြောက် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ မင်းသားလေးကို Alliance Francaise ကျောင်းတွင် ပြင်သစ်ဘာသာရပ် သင်ကြားပို့ချနေသော ပါမောက္ခ ဒေါ်ခင်လေးမြင့်ထက် မည် သူကများ ထိုက်တန်ပါမည် နည်း။ ဒေါ်ခင်လေးမြင့် သည် သူမ၏ ဘဝကို ပြင်သစ်စာပေ၌ မြှုပ်နှံကာ လေ့လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ပြီးနောက် Saint-Exupery ၏ “ ဘဝ နှင့် စာပေ ” ကို ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ပြုစုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

Saint-Exupery သည် မည် သူ ဖြစ်ပါသနည်း။

အတိုဆုံး ပြောရပါလျှင်မူ ခေတ်ပေါ်ရဲဝံ့စွန့်စားသူ၊ လေယာဉ်မောင်းသမားနှင့်

စာရေး ဆရာ ကြီး တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို ၂၀ ရာစု အစ ဖြစ်သော ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူသည် ခေတ်သစ် ကမ္ဘာကြီးတွင် သမုဒ္ဒရာနှင့် ကမ္ဘာတိုက်ကြီးများ ကို သက်စွန့်ဆံဖျား ဖြတ်ကျော် မောင်းနှင်သည့် လေယာဉ်မှူး တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူ၏ လေယာဉ်မှူး အတွေ့အကြုံများ ကို ကုန်ကြမ်းအဖြစ် အသုံးပြု၍ “ Courrier Sud ” နှင့် “ Vol de nuit ” ရေးသားခဲ့သည်။ ၎င်းစာအုပ်များမှာ ကမ္ဘာ့စာပေနယ်တွင် ထင်ရှားလှပါသည်။ မင်းသားလေး ဝတ္ထုတွင်လည်း စာရေးသူသည် သိက္ခာရအတွင်း လမ်းပျောက်နေသည့် လေယာဉ်မှူး တစ်ဦးနှင့် ထူးခြားသည့် အတွေ့အမြင်ရှိသော ကလေးငယ်တစ်ဦးကို တွေ့ဆုံပုံကို ရေးသားထားပါသည်။ Saint-Exupery သည် (၁၉၄၄) ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း လေယာဉ်ပျက်ကျသေးဆုံးကြောင်း သိရပေသည်။

မင်းသားလေး ဝတ္ထုသည် ဘာကြောင့် ကမ္ဘာ့စာပေလောကက အုတ်အော်သော ငှက်တင်း ချီပနေကြပြီး နိုင်ငံများစွာက ဘာသာမျိုးစုံဖြင့် ပြန်ဆိုကြပါသနည်း။ ဖြစ်နိုင်ချေသည် မင်းသားလေး ဝတ္ထုထဲမှာ ပင် ရှိပါသည်။ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းမှာ လေယာဉ်မောင်းသမား တစ်ဦးဖြင့် စကြာဝဠာ တစ်ခွင် ခရီးနှင့်ခဲ့ပြီး လူသားများစွာနှင့် တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ကလေးငယ်တစ်ဦး(မင်းသားလေး) တို့ တွေ့ဆုံခန်းကို စိတ်ဝင်စွားဖွယ် ဇာတ်လမ်း ဆင်၍ ချစ်စဖွယ် ရေးဖွဲ့ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏ ပင်ကိုရေး ဟန်မူသစ်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပေသည်။ မင်းသားလေးသည် အပေါ်ယံအားဖြင့် ကလေးပုံပြင်တစ်ပုဒ် ဖြစ်သော်လည်း စိတ်ကူးယဉ်သက်သက် မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ ဘီလူးများ အကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူသားများ ကျင်လည်ရာ လူ့လောက အကြောင်းနှင့် လူသားတို့၏ စရိုက်လက္ခဏာ အမျိုးမျိုး တို့ကို ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ဝတ္ထုကို “ ဗော်လတ် ” ရေးဟန်ဖြင့် ပြုစုခဲ့ပြီး စကြာဝဠာလောကအတွင်း ရှိ လူသားတို့၏ အတ္တမာနတရားကို ကလေးငယ်၏ ရှုထောင့်မှ အရှိအတိုင်း တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ Saint-Exupery ၏ ရေးဟန်ကို ကမ္ဘာ့စာပေနယ်တွင် ကျယ်ပြန့်စွာ လိုက်နာရေးသား နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အပေါ်ယံအားဖြင့် ရိုးစင်းသော ဇာတ်လမ်း ဖြစ်သော်လည်း နောက်ကွယ်တွင် နက်နဲသော အတွေ့အအိမ်များ ပါရှိပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် Saint-

Exuperu သည် ခေတ်ပြိုင်စာရေး ဆရာများ ဖြစ်ကြသော Georges Duhamel နှင့်
Bernanos တို့ကဲ့သို့ လူမဆန်သော အကြင်နာကင်းသည့် မျက်မှော က်ခေတ်
အနောက်တိုင်း စက်မှု အတက်ပညာ ယဉ်ကျေးမှု အကြောင်း ဝေဖန်သုံးသပ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် မင်းသားလေး ဝတ္ထုသည် စိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်လမ်းပုံစံဖြင့် ရေး
ဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ “ မင်းသားလေး ” မှာ လည်း ဥပမာပေး တင်စားထားသော
စိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်ကောင် ဖြစ်ပြီး မေတ္တာ၊ သံယောဇဉ်တို့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြန်လည်
သုံးသပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မင်းသားလေးသည် လှည့်ဖြား ပြောင်းလဲပြီး
ရက်စက်တက်သော နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့်ကို တွယ်တာ လျက်ရှိသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ
လူတို့သည် အရာတစ်ခုကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် တခုတည်းရှိခြင်း၊ သူမတူ ခြင်း
အကြောင်းတစ်ခုတည်းကြောင့် ချစ်ခင်စွဲလန်းခြင်းမဟုတ်။ (မင်းသားလေးသည် နှင်းဆီပန်း
တစ်ခင်းလုံး တွေ့ဖူးသော် လည်း ယင်း၏ ဂြိုဟ်ပေါ်ရှိ နှင်းဆီပန်းလေး တစ်ပွင့်ကိုသာ ချစ်ခင်
ခြင်း ဖြစ်သည်။) မိမိစွဲလန်းခြင်းကြောင့် ယင်း အရာသည် သူမတူရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။
မိမိအတွက် အစားထိုးမရအောင် တန်ဖိုးထားသော အရာဆိုသည်မှာ စင်စစ်
ထိုအရာအတွက် မိမိရင်းနှီး ပေးဆပ်ခဲ့ရသော ကြိုး စားအားထုတ်မှု ပင် ဖြစ်ပေသည် ဟူသော
သင်ခန်းစာကို မြေခွေးက မင်းသားလေးအား သင်ကြားပေးခဲ့ပေသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် မင်းသားလေးသည် အမှန်တရားကို သစ္စာအလှကို ကလေး
အမြင်ရှု ထောင့်မှ ရိုးသားစွာ တင်ပြထားသော ခေတ်သစ် စိတ်ကူးယဉ် ဝတ္ထုဖြစ်ပေသည်။

M. DIDER MAULÉ

Cultural Attache

Embassy of France